

Deze folder is met zorg samengesteld en bevat korte informatie over palliatieve sedatie in de laatste levensfase.

Uitgebreidere informatie is te vinden op bijvoorbeeld:

<https://www.zorgvoorbeter.nl/palliatieve-zorg/wat-is-het/palliatieve-sedatie>

<https://overpalliatievezorg.nl/keuzes/palliatieve-sedatie>

<https://palliatievezorg.nl/levenseinde/beslissingen-over-het-levenseinde/palliatieve-sedatie/>

Voor vragen of advies kunt u altijd terecht bij de vrijwilligers, de coördinatoren en de medewerkers van de thuiszorg. Zij zullen u - allen vanuit hun vakgebied - zo goed mogelijk adviseren. Dat betekent soms ook dat een antwoord of oplossing niet per direct beschikbaar is. We vragen daarvoor uw begrip. We streven er altijd naar u zo snel mogelijk verder te helpen.

HOSPICE DE SAMARITAAN
BOMMELERWAARD

Beersteeg 29
5301 HR Zaltbommel
Tel. 0418 - 304070

www.hospicebommelerwaard.nl

Palliatieve sedatie

HOSPICE DE SAMARITAAN
BOMMELERWAARD

Wat is palliatieve sedatie?

Palliatieve sedatie is het verlagen van het bewustzijn met behulp van medicijnen. Dit wordt alleen toegepast bij mensen in de terminale fase om lijden te verlichten. Het doel van palliatieve sedatie is rust bieden, zowel lichamelijk als geestelijk.

Wat gebeurt er bij palliatieve sedatie?

De stervende wordt met medicatie, via een vliedernaaldje dat meestal op de borstkas onderhuids is ingebracht, in een soort slaap gebracht. Het pompje dat hierop is aangesloten geeft voortdurend een kleine hoeveelheid medicijnen om in slaap te blijven.

Wie beslist over het starten van palliatieve sedatie?

De beslissing om palliatieve sedatie in te zetten is niet eenvoudig en wordt niet zomaar genomen. Het besluit om dit wel of niet te doen, neemt u met uw behandelend (huis)arts en in overleg met uw familie of naasten. Vaak is het prettiger voor alle betrokkenen als uw wensen hierover duidelijk zijn.

Palliatieve sedatie is een medische handeling; de arts bepaalt of en wanneer palliatieve sedatie wordt ingezet. De arts en de thuiszorg moeten zich aan richtlijnen houden om zorgvuldig te kunnen handelen. De arts moet absoluut zeker zijn van uw wensen en deze vastleggen in uw medisch dossier.

Wanneer bespreken?

Als een arts aangeeft dat de levensverwachting minder dan 3 maanden is, spreken we van de terminale fase. Alleen in deze fase kan palliatieve sedatie worden ingezet. Het is goed om tijdig na te denken over wensen en deze rustig te bespreken met alle betrokkenen.

Soms is die tijd er echter niet en verslechtert een situatie plotseling, bijvoorbeeld bij ernstige benauwdheid, veel pijn of een grote (inwendige) bloeding.

Als er geen andere, goede behandel-mogelijkheden (meer) zijn kan palliatieve sedatie snel gestart worden als duidelijk is hoe de stervende daarover denkt, bij voorkeur in overeenstemming met zijn/haar omgeving. De arts is altijd eindverantwoordelijk.

Is palliatieve sedatie een vorm van euthanasie?

Nee, bij palliatieve sedatie worden symptomen die ondraaglijk lijden veroorzaken verlicht door verlaging van het bewustzijn. De behandeling valt onder de reguliere wetgeving en normaal medisch handelen. Palliatieve sedatie leidt tot een natuurlijk overlijden.

Euthanasie is gericht op het opheffen van lijden door levensbeëindiging. Dat is bijzonder medisch handelen, het leidt tot een onnatuurlijk dood. Euthanasie valt onder een aparte wetgeving en de procedures zijn anders en complexer.

Hoe verloopt het proces?

Op het moment dat palliatieve sedatie wordt ingezet neemt de stervende afscheid van zijn omgeving. We gaan ervan uit dat er geen contact meer mogelijk zal zijn als de medicijnen hun werk doen. De toediening van -meestal- een slaapmiddel en pijnstilling wordt langzaam opgebouwd, waarbij de stervende steeds suffer zal worden en in een diepe slaap komt.

Zodra de sedatie goed is ingesteld, lijdt de stervende niet meer, ook niet als hij/zij beweegt. De thuiszorg en de vrijwilligers blijven de zorg doen zoals voorheen en gewent. Er wordt geen eten en drinken meer aangeboden of toegediend (ook niet via een infuus of sonde) omdat het lichaam daar niet meer om vraagt. Om het comfort zo hoog mogelijk te houden, zijn wisselgigging en goede mondverzorging essentieel.

Als tijdens de palliatieve sedatie onrust ontstaat door een volle blaas kan - in opdracht van een arts - een blaaskatheter worden ingebracht ter verlichting.

In de meeste gevallen ontwaakt iemand niet meer zo lang de medicijnen worden toegediend. Het kan echter wel voorkomen, met name in het begin van de behandeling, dat een stervende kortdurend ontwaakt en heldere momenten heeft. In dat geval zal de arts de medicatie aanpassen of wijzigen, afhankelijk van wat nodig is.